

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJEČ» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Ne bodite smešni!

Nek mlad gostobesednež je govoril v omikani družbi mnogo o skladbi, kmalu pa se je pokazalo, da ne ve ločiti Haydna od Mozarta in tega ne od Schuberta. In ker le ni nehal nadlegovati družbe s svojimi puhlimi neslanostmi, prestrigel ga je hudomušnež s pikro opazko: Mir scheint, Sie kennen von Heiden nur den Sterz.

Na naš članek o smrti papeža Leona XIII. je reagiral zadnji «Slovenski List». Da je ravno to glasilo čutilo potrebo povedati svoje mnenje o našem članku, nam je nekako zadoščenje, ker nas potrjuje v prepričanju, da se ravno okoli «Slovenskega Lista» zbirajo tisti ljudje, ki imajo največ kurjih očesc na nogah. In kako je izvršil to nalogo?

Mi smo se v svojem članku dotaknili tudi Horacija in Göttheja. In nad tem se zgraža v prvi vrsti «Slovenski List». Popolnoma naravno. O Horaciju menda ne ve družega, nego da je bil pagan, kar je stalo tudi v «Gorenjcu», in o Göttheju, tem duševnem velikanu, o katerem je trdil tako krščanski mož kot je nemški cesar, da je del božjega razodetja, ne ve družega, nego da je imel — več ljubic. Na trgu si kupi vsak tisto blago, ki mu najbolj ugaja; vendar — ultra posse nemo tenetur.

Cokljarski ton celega članka v «Slovenskem Listu» nam sicer zelo otežkoči naš namen, pečati se danes s tem vzor-kristijanom. Mi se ne bomo spuščali v prepir o tem, kdo ima povod govoriti o «barabskih dušah», o «propadli fantaziji», o «tumpastih ljudeh», o «sramoti» i. t. d. — sami izrazi, ki so v navadi po žganjarijah najnižje vrste in pri — «Slovenskem Listu»; mi stojimo na stališču, da kosmate besede niso vedno tehtni argumenti in zato hočemo izpregovoriti še enkrat o tej stvari — mirno in stvarno kolikor le mogoče.

Neki «tumpast libarelec» se je podvrigel nehvaležni nalogi, opozoriti pisca članka v Slovenskem Listu, da ta naših izvajanj niti ne razume ne. Prazno delo. Vsaj jih tudi ne mara razumeti. Tudi naše vrstice nimajo tega namena, naš namen je le razbistriti po skromnih

naših močeh pojme, katere je konfuzni člankar pomešal, da bi mogel ribariti v kalnem.

Ko je ta pismouk dokazal svojo izvežbanost v klasični literaturi in moderni romantiki, začne po svoji stari navadi premetavati naš članek, kakor svinja meh. Posamezne stavke razsekava, jih spravlja v zveze, katerih nimajo, dá jim deloma nasproten pomen, nekaj izmakne, nekaj podtakne, tam, kjer govorimo o rimski politiki, podstavi vero in umotvor je gotov.

Od zadnjega petka do torka se je vršil strasten boj med kardinali, kdo bo novi papež. Mi smo trdili, da je po našem mnenju umrl papež ali pravzaprav njegov državni tajnik več politiziral nego pastiroval, da ima ta tendenca rimske politike v verskem oziru po nekaterih pokrajinah in posebno na Kranjskem slabe posledice. In sicer v prvi vrsti zaradi tega, ker rimska kurija ni v račun jemala dejanskih faktorjev, s katerimi ima opraviti v teh pokrajinah. In zato je ogenj v strehi. Počasi, gospodje! To mnenje ni osamljeno, mi se nahajamo s tem mnenjem v dobri družbi, mi se sklicujemo v tem oziru na mogočno strujo v kardinalskem kolegiju. Papež jemlje svoje kardinale deloma iz svetne, deloma iz redovne duhovščine. Papeža Leon XIII. in Pij IX. sta bila oba vzeta iz svetne duhovščine.

Velik del kardinalov in na čelu jim menih Gotti so mnenja, da vsled sedanje vaticanske politike peša disciplina med duhovščino, in je prepričan, da bi bilo katoliški cerkvi na kvar, ko bi se nadaljevala Rampollova politika. Ti kardinali žele, da bi se novi papež držal načela, da mora duhovnik nazaj v zakristijo. In v tem je tičal — če se ne oziramo na osebne ambicije — glavni vzrok hude borbe pri volitvi novega papeža. In ravno ko pišemo te vrstice, prišla je vest, da je ta struja kardinalov, ki želi poživiti in poglobiti notranje cerkveno življenje, po hudi in dolgi borbi zmagala. Novim papežem je bil v torek izvoljen kardinal Sarto, beneški patrijarh, ki zastopa miroljubno tendenco v cerkveni upravi.

Nam ne pride niti na misel vtikati se v avtonomije katoliške cerkve, tega tudi nismo storili in zaradi tega se nismo niti z besedo dotaknili tistih čudnih kupčij z mašami, ki so danes na Kranjskem na dnevnem redu.

Niti z besedico se nismo dotaknili tistih rent, katere si je zagotovil ljubljanski škof pri oddaji nekaterih boljših

fará in ki se s kanoničnega stališča ne dajo vselej opravičiti.

Seveda «Slovenski List» stoji na stališču ošabnih rimskih prelatov, da je Slovenec ravno še dober, da zbira Petrov novčič, sicer pa naj molči kot ovca četudi izkušajo duhovniki v roke dobiti vse njegovo gospodarstvo, družinsko življenje, justico in upravo, ter vpije, da je zoper vero, kdor meni, da so to posvetne zadeve. V tem oziru zavzemamo drugo stališče, tega stališča si ne damo premakniti in ga bomo branili do skrajnosti.

«Slovenski List» nam očita, da hočemo učiti ljubljanskega škofa, kako naj piše pastirske liste. Nam ne pride na misel. To bi bilo vtikanje v cerkveno avtonomijo in tudi nehvaležno. Če ljubljanski škof še sedaj ne zna pisati pastirskih listov, se tega tudi naučil ne bo. Če pa se škof Jeglič v svojih pastirskih listih bavi s posvetnimi zadevami, podvržen je kritiki ravno tako, kakor vsak časnikar ali politik. Povdarjali smo, da se njegovi pastirski listi bistveno razločujejo od onih njegovih prednikov, da so večkrat nekaka reklama za gotovo tiskarno v Ljubljani. Rekli smo tudi, da se opazujejo med duhovščino pojavi, ki ne kažejo, da bi disciplina napredovala. Da bi bili pisali neresnico le v eni točki, tega nam ne očita niti «Slovenski List».

In sklicujemo se lahko na zlate Kristusove besede: Če smo pisali neresnico, dokazite nam, če ne, zakaj nas bijete.

Naše gorenjsko ljudstvo se sicer v odločilnem trenutku še vedno uda farovškemu terorizmu ali ne domišljajte si, da ljudstvo nič ne misli, da odobrava razne skoke mladih kapelanov, katerih ljubljanski škof že zdavnaj nima več v roki.

PODLISTEK.

Planinci iz Kranja ob povratku.

(Spomin na izlet kranjske podružnice «Slovenskega planinskega društva» k Češki koči, dne 26. julija.)

Ono nedeljo je bil lep dan, dan, ob katerem se srce smeje, dokler sonce sije, mošnjček pa joče, ko se vlega na spokorjeno zemljo mrak.

V zvoniku župne cerkve bije premišljeno in prevdarno, zavedajoč se svoje merodajnosti, ura pravkar osem. Temni se že. Sem po trgu koraklja zakonska dvojica, prvi izmed treh najboljših zakonskih parov v starem Kranju. Bila sta On in Ona, ali pravzaprav Ona in On; Ona pravi cvet (namreč vinski), tenka ko osa in ljubezniva ko čmrlj, On pa zastaven ko korporal, nad moškimi usti odič a «es ist erreicht». — Prekoračita trg in se bližata «Zvezdi», pa Večernica je gledala izza Šmarjetne gore.

Začela sta meriti pot na promenadi pred gimnazijo, kjer sta pričakovala, da kaj vidita in da ju drugi vidijo. Na mah oživita. Sliši se sem po Kokriški cesti brzo drdranje voz, ki se hitro bliža. Radovedno postojita.

«Eden, dva, trije vozovi, nad 20 ljudi,» prešteva ona s hitrim pogledom; potem pa s kazalcem leve roke potiplje soproga med osmo in deveto rebro, odkoder se po ovinkih pride tudi žolča, in mu zasika na uho: «Ali vidiš, kako se Ljubljančanom godi? Takole nobel se vozijo okrog. Kdaj pa meni kaj takega privoščiš?»

«Zlata moja ponvica!» pravi On; saj niso Ljubljan-

S publicami kakor: «da zabavljamo škofu in duhovščini», ne spodite danes nobenega psa več od peči, kaj še, da bi nas ugonobili. *

Sicer pa igra tudi «Slovenski List» ob smrti velikega papeža Leona XIII. le z besedami vlogo indijske vdove, v resnici pa ne riskira niti prsta na grmadi, kjer pokončavajo te uboge stvarice svoja lepa mlada telesa. Niti svojega konjskega kopita ne zna skriti. Kdor bere to kapucinado do konca, vidi takoj, da je vse komedija. Vse zgražanje, vsa ogorčenost, vsa navdušenost za papeža in duhovščino mu proti koncu zleze v — žep. «Gorenjec» mora iz vsake krščanske hiše — in notri seveda «Slovenski List». Ali vam tudi papeževa smrt ni dosti resen dogodek, da bi ne delali na njegovem grobu umazane reklame? Za par abonentov žrtvuje «Slovenski List» tudi krščanstvo, ker, četudi nismo teologi, to, kar se piše v «Slovenskem Listu» — in zato kličemo Boga in vse katoliške prelate za pričo — je vse, samo krščanstvo ni.

Kar pa se tiče «sramote ali časti Gorenjske» imamo le en odgovor: **Proč z umazanimi rokami, tega vi sploh ne razumete!!**

Žalosten odmev izza orožnih vaj.

Nesrečna politika naše nemške vlade rodi vedno čudnejše cvetove, kateri pa ne obetajo srečne in koristne žetve Avstriji. Namesto da bi se postopalo pravično in nepristransko z vsemi avstrijskimi narodi kot državljani ene države, daje se povsod v Avstriji prednost, moč in veljavo le Nemcem, Slovane pa se kolikor mogoče brezobzirno potiska na stran ter se jih duševno in gospodarsko zanemarja in uničuje. In tako dela s svojimi zvestimi in udanimi Slovani tista Avstrija, ki se ima zahvaliti za svoj obstoj le Slovanom!

Skoro na vseh višjih službenih mestih med Slovani v Avstriji se šopirijo nemški, od Slovanov plačani urad-

čani! Kranjci so! Ko sem bil zadnjič v Ljubljani — tedaj, ko sem ti kupil svilen pentljo — sem izvedel, da poleti kranjska podružnica S. P. D. k Češki koči, ki leži na Koroškem, nekje med Celovcem in Kokro. Gotovo so to izletniki. — Med tem so vozovi pridrdrali.

Ona je jezno merila izletnike, jezno, ker se ji je zdelo, da se ji posmehujejo veseli obrazi gospodov in dam. «Jaz bi se nikoli ne vozila tako! Glej, kako sedé! Možki in ženske so pomešane in med obema sedežema je prostora komaj dobrega pol metra.»

Ko je On poželjivo izkušal premeriti z očmi omenjen prostor, ga Ona pozove in popelje v drugo stran: «Pojdiva! Kam gledaš?»

Družba pa se je peljala mimo, ne da bi kaj slutila o takih pogovorih. Vsi so bili veseli, da se je izlet do zadnjega trenutka posrečil prav lepo. Ovenčane palice, okinčani klobuki in zavest čilosti v srcih, to je pričaralo na obraze, pravi izraz življenske zadovoljnosti. Vesela je bila ločitev.

Domov prišedši so se živahno pogovarjali o krasno uspelem izletu.

«Nisem rada zapustila,» se šali turistka, «ob poltreh zjutraj mehkih blazin; posebno ne, ker so oblaki precej grdo gledali doli na grešni Kranj.»

«Ali ko smo zaukali v Kokriški dolini in oponašali peteline,» ji odgovarja soizletnik, «razkadile so se megle in zasijalo je sonce najprej po vrhovih gora in potem po naših hrbtih.»

niki. ki imajo pred vsem skrbeti, da se dobro godi nemškimi naseljencem v tistih okrajih in da se jim ne skrivi kak nemški lašček od strani slovanskih domačinov. Zato ni nič čudnega in nič novega, ako se vsled takega varuštva že tako prenapihnjeni nemški duh med Slovani naseljenih Nemcev se vedno bolj in bolj napenja ter postaja že skrajno predrzen in nesramen. V nekaterih slovanskih krajih se dandanes že upajo posamezni nemški suroveži ob belem dnevu psovati, na različne nesramne načine izzivati ter s palicami in kamenjem pobijati mirne mimogredoče Slovane, ker so si v svesti, da skrbno čujejo nad njimi vplivni nemški mogotci in jim pripravljajo bogate nagrade za njih hrabre čine!

Po vsej Avstriji vre vedno huje nezadovoljnost ljudstva in sovrašтво med narodi, a povsod imajo Nemci svoje spletkarske in grabežljive kremplje vmes. Naša ljubezniva nemška vlada pa daje potuho in podporo nemškim nepokojnežem in tlačiteljem. Ali ko se kje med Slovani dvigne po Nemcih izzvana ljudska nevolja na pošteno in pravično obrambo, tedaj pa se takoj zasučejo v najdivjejšem vrtincu vsa kolena vladnega stroja, in od vseh strani se nastavijo puške in bodala na prsi slovanskih nepokornežev. Celo k streljanju in klanju rodnih bratov se naše vojake večkrat goni ob takih prilikah.

Tako si dela Avstrija nasprotnike iz lastnih državljanov med tem, ko ji ne manjka nevarnih zunanjih sovražnikov, proti katerim hode morda še potrebovala močnih in složnih vojaških moči, če se jih bo hotela ubraniti. Ali naši državniki, namesto da bi to okolnost uvaževali in poskušali s pravičnimi sredstvi ublažiti in poravnati narodnostne razprtije, se raje še nadalje igrajo z iskrami ljudske nevolje.

V zadnjem času se je vsled vladne zasluge nemška nestrpnost in sovrašтво do Slovanov zaneslo še med naše vojaštvo, kjer je taka politika gotovo najmanj na mestu. Sicer je vsako politikovanje pri vojakih strogo prepovedano, ali kakor vse kaže, velja ta prepoved menda le za slovanske vojake. Ako bi se kak Slovan pregrešil

«Me dame pa smo korakale, da se nam je sonce dobrovoljno smejalo; saj je vedelo, da gremo prvokrat po takih potih. Ali vstrajali smo!»

«Vso čast vam! Mi pa smo vriskali, da je odmevalo sem od sten Babe.»

«Ti si svoje moči posebno razvijal v krasni koči; kakor kafra je ginevalo pred teboj vse brašno, mastno in nemastno, tekoče in suho; ohlapno ti je opletal nahrbtnik med ramami, ko smo se vračali.»

«Kaj boš! Tudi ti si pomagala pri delu! S seboj sicer nisi prinesla nič, ali pomaknila si se na levi konec mize, kjer je kurja smrt obhajala bogato žetev; potem si se vrgla nad to, kar premore kočja. Skoraj ti je bilo premalo!»

«Oj ti zbadljivost! Tebi je bilo premalo, kar si prinesel sam, kar so prinesli drugi in kar se dobi v koči; le yode ti je bilo kmalu dovolj.»

«Glej, glej! Tvojega jezička ne ustrahuje nikdo drugi kakor oni navihanec, ki je v koči pohrustal ednajst glav pečenih pišk.»

«Seveda! Še prej bi me ustrašoval tisti gospod, ki je nas vse dvakrat ujel v svojo škatljo; upajmo, da pridemo iz nje z zdravimi nogami in celimi glavami.»

«To je naš dvorni fotograf! Slava mu! Slava pa posebno cenjenemu gostu iz zelene Štajarske in drugim vrlim turistom in turistkam, ki so prvokrat in prav zelo dičili našo planinsko družbo.»

«Zdaj greva že enkrat jest! Kosilo pri Muriju se je med voznjo že pretreslo.»

«Dobro! Potem pa lahko noč! Kmalu gremo zopet v gore!»

zoper njo, bi bil seveda najhujše kaznovan; ako se pa nemški vojaki v Ljubljani vmešavajo v politične izgrede nemških pouličnih razgrajačev ter izzivačev in ako se nemški častniki udeležujejo prusaških slavnosti in tam gledajo ter poslušajo protiaavstrijske demonstracije, to se kaj lahko prezre in pozabi. Ako pa bi se kak slovenski častnik udeležil kake nedolžne sokolske veselice z zgolj narodnim značajem, nastal bi po vseh nemških taborih tak strahovit vihar in vrišč, da bi se vsa Avstrija pretresla groze in ogorčenja!

Dalje ..

V Kranju, 8. avgusta.

Na Ogrskem so ure štete sedanjemu ministrskemu predsedniku grofu Khuenu, ki je mislil, da ima na svoji strani voditelja opozicije. Toda sedaj je po znanem podkupljenju Košut izjavil, da mora Khuen na vsak način odstopiti, sicer ne bo miru v deželi in se bo on prvi postavil na čelu opozicije. Sedaj zboruje komisija, ki ima dognati afero glede podkupljenja. Na dan pridejo skoro gotovo zanimiva razkritja, ne posebno lepo glaseča se za Khuena.

Z Macedonije prihajajo vznemirljive vesti o ondotnih žalostnih razmerah. Skoro vsi listi potrjujejo, da se je dne 2. avgusta pričela splošna vstaja v okraju Monastir. Vse ustaške čete so pričele skupne akcije. Začele so znova moriti, ropati in požigati. Pretrgane so brzozjavne zveze in razdejani železniški tiri. Ustajo vodita Sarafor in bivši učitelj Gaer.

Tedenske politične vesti. Troški papeževe volitve so proračunjeni na 750.000 kron, ki se pa utegnejo še zvišati. Za papeža Leona je veljal konklave 950.000 kron. — Vseučilišče v Heidelbergu praznuje te dni stoletnico obstoja. — Nemški cesar Viljem pride dne 18. avgusta na Dunaj. — Občina Guttet v Švici je prestopila iz kaliske cerkve k starokatolicizmu zaradi preprirov s škofom. — V Perziji so se pojavili novi nemiri. — Radi vohunstva se vrši Dunaju tajna sodnijska obravnava proti bivšemu finančnemu komisarju v Lvovu dr. Bron. Osolinskemu.

Dopisi.

Z Jesenic. Deseta podružnica slovenskega planinskega društva — letos ustanovljena jeseniška — je praznovala v nedeljo 26. m. m. sijajno desetletnico obstanka ustanovitve slovenskega planinskega društva. Bil je to vesel dan ne le za Jesenice, ampak za vse slovenske planince, vsaj je podružnica pokazala, da je čilo dete čile matere, vršiti svojo važno nalogo. Ob dveh popoldne se je začel polniti Ferjanov vrt z občinstvom, katerega je privrelo mnogo od blizu in daleč. Udeležilo se je slavnosti šest narodnosti, kar je gotovo zanimivo. Bilo je zlasti mnogo Čehov in Hrvatov, z Bleda so prišli Rusi, ki so tam na počitnicah, dalje Italijani in več poštenih Nemcev, ki so se lahko prepričali, da se dá s Slovenci ob vsaki priliki dobro shajati, če se jih ne izziva. Veselica se je vršila v najlepšem redu, nekateri naduti Germančki so sicer obetali, da bodo na drugi strani Save to dan izobesili frankfurtarico, toda zbal so se za svoje kože in to raje opustili, kar je bilo jako pametno od njih, kajti frankfurtarica na Jesenicah ne bo dobila domovinske pravice. Pevske in tamburaške točke sta oskrbovala zbora katoliškega delavskega društva s hvalevredno točnostjo in žela občno priznanje. Po celem prostoru se je razvila živahna zabava; največje veselje je seveda vladalo po planinskih kočah na Golici, Kredarici in Aljaževem stolpu, kjer se je kar trlo občinstva. Krog in krog se je razlegalo veselo petje in vriskanje, ki je priklopelo do vrhunca pri «nastopu planincev» s harmoniko na čelu. Nekaj nad vse originalnega je bil planinski muzej, pod katerim je bil napis «Pvaninšč zmrzeum» in katerega je čuval velikanski «lintvern» z Merice. Videli si v njem Triglav (tri zeljnate glave), Črno prst (kup črne prsti), Krmo (kup sena), Kot (kot v muzeju), Vrata (izhod iz muzeja) i. t. d. Pozno v noč je še vladalo živahno vrvenje, šele po pinoči so se razšli udeležniki. Veselice se je udeležil tudi g. Kadilnik, ime tega zaslužnega slovenskega planinca bo nosila kočja na Golici. Da se je veselica res izborno obnesla, kaže najbolj gmotni

uspeh. Črez **1100 kron** je čistega dobička, kar je za veselico na deželi res silno veliko. Da se je dosegel tak uspeh, se je zahvaliti veseliskemu odboru, ki je imel mnogo dela s pripravami in režijo, jeseniškim in savskim gospodičnam, ki so mu pomagale z veliko požrtvovalnostjo in v krasnih narodnih nošah stregle v kočah, prodajale srečke, razglednice i. dr., katoliškemu delavskemu društvu, za brezplačno delovanje, vsem rodoljubom in rodoljubkinjam, ki so dali krasne dobitke in darila ali na kak drugi način pripomogli k vspehu veselice. Pokazalo se je ta dan, kaj se doseže s složnim delovanjem; zato pa kličemo: Bog ohrani jeseniško slogo!

Iz Cerkljan. Ze dolgo časa mirujemo in ne poročamo o naših žalostnih razmerah, katere pa se od dneva do dneva še slabšajo. Mlekarna je vzela žalosten konec in kako bo s hranilnico, se še ne ve. Sedaj je že celo leto preteklo, a hranilnica še danes nima predsednika in menda tudi ne odbora. Kapelan Kos je vse pri hranilnici. Mož mora biti za take posle zelo nadarjen. Včasih se mu pa le pripeti, da jo zavozí. Tako je imela hranilnica pri mlekarni terjati 1200 gld. Mlekarna je napovedala konkurz in je bil narok razpisan za prijavitelje upnikov. Kos, vsled mnogega opravila zadržan, je pozabil takrat prijavitlji terjatev, pač pa jo je prijavitl nekako dva meseca pozneje, vsled česar se mu ista menda tudi ni likvidirala. Na ta način hranilnica izgubi poleg prejšnjih defraudacij še teh 1200 gld. Le tako naprej in Kos sme pričakovati še kako klerikalno žrtev. Taka klerikalna žrtev je bil Skodlar. Mož je hodil že nekaj časa ves potrt in zamisljen okrog in konec tega je bilo, da si je vzel življenje. Vsaj pa tudi ni čuda. Mož je bil pošteni in se je pustil od klerikalnih hujskačev zapeljati v odborništvo hranilnice, kateri je načeloval kunštni Janez, ki je zlorabljal hranilnico in vsled tega potegnil tudi Skodlarja v nesrečo. Kunštni Janez je sedel že v preiskavi, ali možu se je neumno zdelo še nadalje v preiskavi sedeti in je dosegel, da so ga izpustili. Ko pa je prišel domov, pričel se je delati neumnega in se menda sedaj res nahaja na Studencu pri Ljubljani. Brat Podjedov, o katerem se splošno trdi, da je znal podpise imenitno ponarejati, je tudi prevzemal denar namesto predsednika, a je sedaj umrl. Skodlar kot bivši blagajnik je ostal osamljen in ni čuda, če je mož pričel razmišljevati vso stvar in se konečno odločil za samomor, to pa tembolje, ker so zlobneži in sedanji njegovi sovražniki trosili vest, da pade sedaj vsa krivda na njega. To so toraj nasledki klerikalne organizacije. Svoj dopis bi s tem dokončal, toda o Kosu je treba pripomniti še nekaj. Kakor znano, je Kos kot božji namestnik, ki se tudi grabnov ne izogiba, najhujši klerikalni zagrizenec. Kar ni klerikalno in če je še bolj pošteno, je pri njem ničvredno delo. To je pokazal tudi na zadnjem izletu «Sokola». Mož se je trudil in lagal ljudi na vse načine, da bi se ne udeležili te slavnosti. Trdil je, da pridejo «krivo-verci», ki bodo učili novo vero. Fante, svoje pristaše, je menda nahujskal, naj čile Sokole poženo in nabijejo i. t. d. Sad tega hujskanja ni izostal, to se je pokazalo na dan izleta. Zelene grinte so se kazale po vasi, v svoji pijanosti držeč nože v rokah in žepih, ter čakale priložnosti za napad. A to veselje se jim je skalilo, ker dotičnih surovežev niti drugi domači fanti niso pogledali. Kapelan Kos pa je gotovo odobral to surovost mladine in srce mu je trepetalo pričakovaje napada, da Sokole poženo proti Kranju. A motil se je in sam je moral poslušati Sokolske rogove, ki so trobili mimo kapelanije in videlo se je, s kako jezo je gledal Kos na mimoideče skozi veternice. Sramuje naj se takega čina, takega hujskanja. Meščani in olikanci se itak boje med priprosto ljudstvo in ni se čuditi, če božji namestniki na tak surov način hujskajo nerazsodno in pijano druhal k napadu. Kaka nesreča bi se bila lahko zgodila in smo prepričani, da bi bil kapelan Kos to odobral. Škof Jeglič bi mu podelil za zaslugo mastno faro. Da pa Kos ne bo izgubil poguma zabavljati in hujskati svoje pristaše-pijančke, mu svetujemo, da naj se le trdno drži sedanjega svojega načela, ker bo vse to le v korist nam. Vsaj bodo bolj pametnejši izprevideli in se še bolj prepričali o klerikalni

organizaciji in kolikor huje bo zabavljaj in lagal, tem preje bo ljudstvo izpregledalo. Le tako naprej!

Z Bleda. Zlata doba — oh, srečni čas, za marksikatero podjetje. A taka doba gine, počasi toda mahoma ter se pogrezne v pasjo dobo. To nam svedočijo naša konsumna društva. Koliko in kakšnega blagoslova božjega so nam gotovi duhovniki obetali s temi društvi? Saj je pa tudi gotovo — ker je pokrovitelj konsumnih društev — sam prevzvišeni — da bode blagostanje kmeta, sreče časne kakor večne v polni meri deležen tisti, kdor je član konsumnega društva. Kakor vid človeka pogosto vara, tako se je varal tudi prevzvišeni sam v svoji nezmotljivosti. Pasja doba je nastopila za konsumna društva. Kako bujno so poganjala! Ni je bilo skoro župnije, kjer bi se ne bilo to društvo ustanovilo, toda sedaj — poka, pa še kako poka. Dokazov je dovolj. Zlata doba je preminula. Nikjer več se ne ustanovljajo nova konsumna društva, ker poslujočim društvom bide zadnja ura. Da bi pa na mah ne bankerotirala obstoječa društva, kaj si izmislí nezmotljivost: Snovati je treba farovške posojilnice, kajti tu se lahko v motni vodi ribari. Tako je mogoče še nekoliko časa se držati nad vodo, ker drugače poginejo društva, kakor potapljajoča se barka na razburkanem morju. Lep izgled in drastičen dokaz zato imamo mi Blejci. Na Bledu imamo naprednjaki že sedem let posojilnico, katera uspešno deluje. A to ni bilo po volji klerikalcem — pravzaprav, da rešijo svojo konsumno društvo pretečega pogina, ustanovili so svojo posojilnico, seveda zato, ker jim manjka denarja. Znano je, da so za poslovodje nastavljene pri konsumnih društvih le take osebe, ki «štango» drže z duhovniki. Če je dotičnik sposoben, to jim je deveta brigada. Kako postopajo farji s takim poslovodjem, kadar zagazi v dolg — ne da bi se oziralo na njega mišljenje in razmere — se vidi iz nastopnega. V podružnici na Mlinem je bil nameščen za poslovodja neki «Fajfarček». Letá je bil dolžan zadrugi 3000 kron, kar sam pravi. A kaj je prišlo nezmotljivemu župniku Oblaku in predsedniku društva J. Pristovu na misel. Ta dolg se je vknjžil na «Fajfarčkovo» posestvo za 7000 kron, katero je pa komaj vredno 5000 kron. Fajfarček je vprašal Oblaka: Kako pa je to? Ta pa je odgovoril: To je potrebno zaradi bilance! Basta! Miha Tavčar, knežji uslužbenec, duša konsumnega društva, tega je pa zadela ta neprijetnost, da so ga izbacnili iz odbora. To pa zaradi tega, ker je začel razpolagati z denarjem, če s svojim, to že sam dobro ve, — v tem času si je namreč zidal vilo. A glej čudo, temu poslovodju ali tajniku so se vsedli na vilo s tem, da so se še na nezidano vilo vknjžili za 2000 kron. Prav čedne razmere vladajo v klerikalni posojilnici na Bledu. Govori se, da je konsumno društvo vzele 12.000 kron iz posojilnice, da pokrije dolg konsumnega društva. Jasno nam je, zakaj se je klerikalna posojilnica na Bledu osnovala, kajti brez nje bi že davno konsumno društvo vzel vrag. Prepričani smo, da vam bodedo mogli v kratkem poslati «parte» za to društvo, a tudi za Gorjansko — vendar ne vemo še natanko, po katerem redu. Pa vse to ni dovolj, da duhovniki osrečujejo ljudstvo s konsumnimi društvi in posojilnicami, temveč oni hočejo imeti tudi glede občinskega odbora in županstva odločilno besedo. Na Bledu se pač klerikalni kimovci niso upali priti na volišče. Izvoljen je bil ves naprednjaki odbor. Za občino Ribno bo seveda drugače. To vam je že znano izza časov, ko je Jakelj s svojimi privrženci s palico prignal Ribnjane na volišče, kakor kak pravcati pastir. Pred tremi leti pa, ko se je vršila volitev za občino Ribno, je župnik M. Mrak z Bohinjske Bele komandiral svoje volilce, — župnik Pristov pa tiho molčal. V prvi polovici meseca avgusta se bode zopet vršila občinska volitev za Ribno. Ribnjani bi lahko zmagali v dveh razredih, ko bi župnik Pristov, kakor vedno duhovniki povdarjajo, da imajo dolžnost tudi v političnih stvareh govoriti svojim ovčicam, poučil svoje volilce, jim svetoval in agitiral za zmago Ribnjanov. Gotovo mu bodo njegove ovčice za to hvaležne. Kaže se pa, da ne bode on od svojih faranov za to žel hvale,

ker se prav nič ne briga za svoje volilce. Kakor se čuje, je g. župnika postopanje razlagati tako, da mu morda ni po volji konsumno društvo, ker prosi za drugo faro — kar Bog varuj — potem bode pa župnik lep ostal.

Iz Bohinja. Bistriskemu župniku Pibru hudo razburja kri «Gorenjec». Odkar so se v nekem «Gorenjčevem» članku omenjale tudi njegove zalostne zasluge za Slovence pri zgradbi bistrškega predora, od tistega časa se kuha očitno najhujša jeza zoper «Gorenjca» v Pibrovem želodcu. A to je dobro, da se taki ljudje, ki so naročeni na «Gorenjca», le pomilovalno smejejo njegovim smešno prismojenim in obenem prav neotesanim grožnjam proti «Gorenjčevim naročnikom. Pa vse to dela menda mogočni gospod Piber le zato, ker je bil dozdej «Gorenjec» njemu in njegovemu bratu Matevžu, ki je tako lepo zastopal «vero» v Bohinju, preveč prizanesljiv! Toda, kar se še ni, to se lahko zgodi! Zatorej naj gospod Janez takoj začne na Kneippov način utrjevati svoj žolč, da se mu ne bode razlil, ako bode «Gorenjec» v prihodnje še kaj več povedal kakor gori omenjeni članek o njegovi pregoreči ljubezni do milijonarskega podjetnika Ceconija, katerega bogastvo je našega Pibra tako omamilo, da več jasno ne vidi, kaj se okrog godi.

Šolska izvestja.

Prejeli smo letno poročilo štirirazredne ljudske in z njo združene obrtno-nadaljevalne šole v Št. Vidu pri Ljubljani. Na prvem mestu čitamo življenjepis šolskega prijatelja Andreja Bitenca v spomin stoletnice njegovega rojstva. Ta dobrotnik je zapustil lepo glavnicu do okroglih 190 tisoč kron, ako se računa, da je naložena po 4%. Šola dobiva sedaj do 1600 kron na leto. Vsega pa je že dobila do 35.000 kron. S tem denarjem se pokrivajo vsakoletne stvarne potrebščine, za katere torej ljudem ni treba nič plačevati. Ko bo pa šola dobila vse obresti, t. j. 7400 kron na leto, potem se bo pa lahko zidalo tudi dostojno šolsko poslopje za tako veliko župnijo. Po nekaterih važnejših šolskih vesteh sledi statistični pregled učencev ljudske šole, katero je obiskovalo 398, ponavljalno šolo pa 103 otroci. Sposobnih za višji razred je bilo 108, nesposobnih pa 51 otrok. Obrtno-nadaljevalno šolo je pohajalo 166 učencev.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Novi papež Pij X. Po šestkratni brezuspešni volitvi so kardinali minuli torek, dne 4. avgusta t. l. izvolili kardinala in patrijarha v Benetkah, Jožefa Sarto, papežem, ki si je nadel ime Pij X. Novi papež je bil rojen v Rjezah, škofija Treviso na Zgoranjem Laškem, dne 2. junija 1835 kot sin revnih kmet-skih starišev. Sester in bratov ima novi papež še 7, ki žive jako skromno. Služboval je v raznih krajih, bil škof v Mantovi in nato patrijarh v Benetkah. — Volitev je bila precej ostra, zlasti ker nista hoteli najmočnejši stranki, t. j. Rampollova in Serafin Vanutellijeva, odjenjati od svojih kandidatov. Končno so se vendarle kardinali zedinili za sedanjega papeža, ki je dobil 50 glasov. Kardinal Rampolla jih je dobil 10 in kardinal Gotti 2 glasova. Avstrijski in nemški kardinali

so glasovali pri prvih volitvah za Gottija. Rimski listi tudi vedo poročati, da je dunajski kardinal Gruscha vložil protest avstrijske vlade proti izvolitvi kardinala Rampolle, ki je pri prvih volitvah dobil po 28 in menda 35 glasov. Konečno se je po vplivanju ameriškega kardinala Gibbonsa, hudega nasprotnika Rampolle, zedinilo več kardinalov, da volijo papežem beneškega patrijarha. Govori se celo, da je novi papež hud nasprotnik krščanskega socializma in da Pij X., katero ime si je pridejal vsled tega, ker je bil nekdanj papežem izvoljen v Benetkah Pij VII., nikakor ne bo političen papež, temveč, da bo zopet napravil red med sedanjo duhovščino. — To so pač le navadna ugibanja in treba je vsekakor počakati bližnje bodočnosti. — V Kranju je v torek popoldne ob treh prišla brzozavka o izvolitvi novega papeža. Novica se je bliskoma raznesla po mestu. Mestni župan je odredil, da se je napravila zvečer isti dan na čast novoizvoljenemu papežu razsvetljava. Tudi tukajšnja meščanska godba je igrala po mestu.

Osebna vest. Centralna komisija za zgodovinske in umetniške spomenike je imenovala gosp. dr. Jakoba Žmavca, c. kr. profesorja v Kranju, svojim dopisovalcem.

Občinska volitev na Bledu se je vršila — kakor smo že zadnjič ob kratkem omenili — v ponedeljek, dne 27. julija t. l. Volitev samaposebi je bila zelo mirna, zlasti ker se peščica klerikalcev niti upala ni priti na volišče. Napredno-napredni kandidataje so bili izvoljeni skoro soglasno. Izvoljeni so gg.: Janez Dolar in Šim. Kežar, posestnik v Želečah; dr. Emil Klimek, zdravnik v Gradu; Anton Koželj, posestnik v Zagoricah; Jože Kokalj, posestnik v Gradu; Leopold Lebar, klepar v Gradu; Jakob Peternel, hotelir in posestnik v Zagoricah; Jože Poljanc, posestnik na Rečici; Ivan Pretnar in Simen Pogačar, posestnik v Zagoricah; Franjo Rus, nadučitelj v Gradu; Iv. Rus, posestnik v Zagoricah; Ant. Ropret, posestnik v Gradu; Ant. Vovk, posestnik v Gradu; Ant. Vovk, posestnik na Mlinem; O. Wölfling, posestnik v Želečah; Fr. Zalókar, posestnik v Gradu, in Janez Žerovc, posestnik na Mlinem.

Nedeljska veselica «Slovenskega bralnega društva» v Trziču se je v vsakem oziru sijajno obnesla. Čistega dobička je približno okrog 250 kron. Radi pomanjkanja prostora smo morali obširno poročilo odložiti za prihodnjic.

Tujci na Bledu. Do 31. julija 1902 je prišlo na Bled 798 strank z 1387 osebami, leta 1903 pa 916 strank z 1715 osebami. Na Bledu se je letos mudilo do 1. avgusta 1735 tujcev.

Nemški plamenčki na Bledu. Piše se nam: Na Bledu so na najočitnejših mestih nalepljeni veliki lepaki, ki vabijo na mejnarodni (?) Lawn-tenis-turnir. Lepaki imajo okrog besedila za okraske široke črne robove, v katerih plavajo rumeni plamenčki z rdečimi roglički. Te tri barve so znak vsenemskega mišljenja ali takozvane «frankfurtarske barve», ki kličejo nemške bratce na boj proti vsem Slovanom. Ali na Bledu se menda še ne bo bil kak boj med Nemci in Slovani, ampak so ti z nemškimi barvami okrašeni lepaki le žalosten znak nemške nestrpnosti in bojaželjnosti, brez katerih lastnosti ne morejo več živeti Nemci med Slovenci. Nam pa naj bode to v spodbudo, da jih posnemamo!

Surovost. Pišejo nam: Dne 3. t. m. je prišel v župnišče v Križe pri Trziču nek delavec po imenu Matevž Trdina, doma nekje na Selcih, z namenom, da popraša pri g. župniku za delo ali pa, da bi dobil kako podporo. Ko ga zagleda farovski hlapec, zavpije nad njim, čes, kajima tukaj opraviti. Delavec mu pove, kam je namenjen. Hlapec se huduje nad potnikom in vpije, da tak «prokleti berač» nima ničesar opraviti v župnišču. Delavec mu mirno odgovori, da ne berači, temveč da išče poštenega dela. Ko se Trdina še ni hotel odstraniti, pograbi ga hlapec in ga tira do dvorišnih vrat, povrh pa ga še sune z gojnimi vilami v desno roko, kjer je dobil precejšnjo rano. Trdina se še vedno obotavlja, kar je farovskega hlapca tako razjezilo, da ga je začel suvati v prsi in vleči ga za brado. Zeleti je, da bi delavec ovadil tega nestrpnega in podivjanega farovskega hlapca sodniji, kjer gotovo dobi svoje zasluzeno plačilo.

Slovenske razglednice s sliko novoizvoljenega papeža Pija X. se dobe v tukajšnji tiskarni.

Strahovite številke. Na kranjsko železniško postajo je prišlo od 1. januarja t. l. do 3. t. m. nič manj kakor 13 barelov 90 % špirta t. j. 175.000 litrov. Iz tega se je napravilo približno **pol milijona** špirtovca, «šnopsa» in skoro vsa ta strupena tekočina se je povzila v kranjskem in tržiškem sodnem okraju! V Ljubljano prideta na teden dva voza špirta po 13.500 litrov! Kaj čuda, če prebivalstvo telesno in duševno tako propada.

Telovadno društvo «Gorenjski Sokol» priredi jutri v nedeljo ob petih popoldne javno telovadbo na glavnem trgu v Kranju. Spored: 1. Proste vaje. 2. Telovadba na orodju. 3. Skupine. Javne telovadbe se udeleži tudi deputacija ljubljanskega «Sokola». Ob šestih veselica s petjem in godbo na P. Mayrjevem vrtu. Sodelujeta sl. čitalniški pevski zbor in tukajšnja meščanska godba. Ob osmih se zaključi kegljanje, prirejeno na korist «Gorenjskemu Sokolu» in se razdele dobitki. Vstopnina k veselici 50 vin. za osebo. Preplačila se hvaležno sprejemajo. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor. Posebna vabila se ne razpošiljajo. Ob neugodnem vremenu odpade javna telovadba in vrtna veselica.

Prst božji. Mi smo že par tednov živeli v pričanju, da nihče drug ne more biti izvoljen papežem, kakor ravno kardinal Josip Sarto, kajti na umetniško dovršeni sliki «papabilov», katero je prinesel že predzadnji «Domoljub», se nahaja podoba beneškega patrijarha zgoraj na prvem mestu. Uverjeni smo bili, da se je na ta način po «Domoljubu» razodela božja volja. Kardinali so sicer začetkoma nekaj štrajkali, a slednjic so po šestkratni brezuspešni volitvi vendarle morali izbrati onega, katerega jim je «Domoljub» določil v naprej. Očividno je to slučaj, ki ni slučaj, pravi pravcati prst božji! In ker smo v Kranju že naprej vedeli za izid konklava, zato smo bili že na dan izvolitve popolnem pripravljeni za razsvetljavo in smo tako posekali vsa druga mesta. (Priporočamo «Domoljubu» v ponatis za njegove «zavodne» bralce. Opomba stavčeva.)

Narodna čitalnica v Kranju priredi v petek, dne 14. avgusta v svoji dvorani plesni venček. Plesne točke se bodo izvajale pod vodstvom plesnega učitelja gosp. Alfonza Cilentija. Začetek ob 1/2 9. zvečer. Vstop je dovoljen le proti vabilu.

Volitev občinskega odbora. Dne 18. junija t. l. se je vršila volitev občinskega odbora v Naklem, in je bil izvoljen županom Josip Košir, posestnik v Žejah; svetovalcem pa Mihael Poličar, Janez Barle in Anton Voglar, posestniki v Naklem, ter Janez Markelj, posestnik Podtaborom.

Umrli je v četrtek zjutraj g. Matevž Ažman, posestnik in trgovec v Naklem, v starosti 79 let. — Dne 1. avgusta je umrla g. Marija Golmajer, žena župana v Kovorju pri Trziču, v starosti 45 let.

Vrtno veselico prirede Kranjskogorski diletantje v nedeljo, 9. avgusta 1903 na vrtu g. Antona Slavca na korist pogorelcem v Taboru. Vspored: Deseti brat. Narodni igrokaz v petih dejanjih s petjem, po Jurčičevem romanu spisal Fr. Govekar. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži I. in II. vrste à 2 K. Sedeži od III. do VI. vrste à 1 K 50 v. Sedeži od VII. vrste naprej à 1 K. Stojišča à 50 v. Ker je čisti dohodek namenjen pogorelcem v Taboru, se je nadejati obilne udeležbe. Odbor. Ob neugodnem vremenu se preloži veselica na prihodnjo nedeljo, t. j. 16. avgusta 1903.

Križem sveta.

Grozna toča je pobila celo vrsto okrajev v južnem delu Češkega. Cele neizmerne in nepregledne planjave so izpremenjene v puščavo. Vsa površina, ki meri okrog 6400 štirijaskih kilometrov, je zasuta z grozno točo. Po tej nesreči je prizadetih okrog 500.000 prebivalcev. Takega dogodka menda ne pomnijo na Češkem. Uničena ni bila samo žetev, temveč tudi tla sama so tako razdejana, da nihče ni mogel uganiti, kaj je bilo nasejano. Toča je padala debela kakor jajca. Vihar je bil tolik, da je drevje ruval iz zemlje. Škoda se ceni nad 20 milijonov. Posledice bodo prebivalci občutili še mnogo let.

Na smrt je obsodilo sodišče v Jičinu 33 letnega graščaka Mahačka, ki je vrgel svojo ženo skozi okno, da se je ubila.

Gospodarske stvari.

Razpis dobave lesa. C. in kr. poveljništvo pomorskega arsenala v Pulju je poslalo trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani razpis za dobavo raznega lesa, katerega potrebuje v letu 1904 pomorski arzenal. Dobaviti je med drugim temeljne tramove iz hrastovega, smrekovega, jelovega, mecesnovega, mahagonovega in cerovega lesa, potem krivina in rebra za ladije, smrekovih drogov, jadrane, valjasti les, jelova tramova, kole, planke, deske, lesenikov, črešnjev les i. t. d. Ponudbe je poslati najkasnjše do 29. septembra t. l. 3. ure popoldne na c. in kr. poveljništvo pomorskega arsenala v Pulju. Dobavni razpis, ki obsega natančneje podrobnosti, množine vrste in oblike lesa, ki je dobaviti, in dobavne pogoje, leže v pisarni trgovinske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Razglas o sprejemu gojenk v gospodinjstvo šola c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. Meseca oktobra se se otvori šesti tečaj gospodinjstva šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem posloju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg vorouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu i. t. d. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjstvem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privadijo nemškemu jeziku. Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 28 K ali za ves tečaj 336 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi priskrbe v zavodu proti plačilu; če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj.) Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih, se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 2. znati čitati, pisati in računati; 3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4. predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške; 5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, katerim je treba priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo starišev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se v gospodinjstvo šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če pa bo v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel. Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. V Ljubljani, dne 15. junija 1903.

Domača knjižnica.

Mali vitez Pan Volodijevski. Zgodovinski roman, spisal H. Sienkiewicz. Ravnokar je izšel 15. sešitek.

Listnica uredništva.

Dopisa iz Olševka in iz selske doline prihodnjic.

Več stanovanj

odda **Franc Omersa** v Kranju na «**Franciškovem**» in na **Kokriškem predmestju št. 45** zraven gimnazije.

Oceanske vožnje samo 5 $\frac{1}{2}$ do 6 dni.

V Ameriko potovati je najkrajše in najprijetnejše
čez Francosko Havre — New-York!

Zaradi veljavnih vožnjih listov in cene naj se obrne
vsakeri na zastopnika Ivan Bihel (generalne agenture za
celo Švico) v Buksu (meja) zraven kolodvora. 107-18

Večkrat premišlano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, tepešne in cene
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
v Ljubljani.

115-12

R. LANG, Ljubljana (Kolzej)

tovarna za modroce na peresu
in posteljno opravo, saloge
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjatev, pošt-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 94—16

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne prosto.

Razpošiljanje točno.

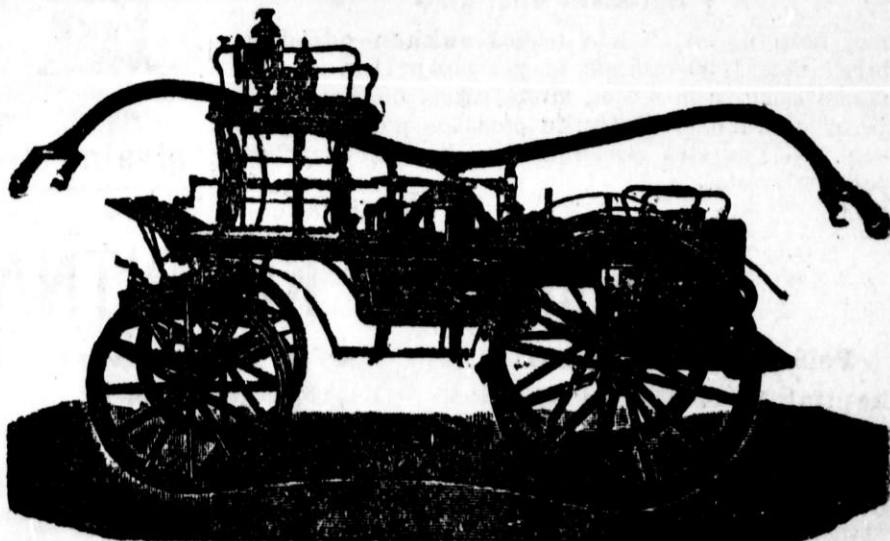
C. kr. priv. tovarna strojev, brizgálnic,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporoča 15—29

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgálnice vsake vrste, s patentom proti
smralini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgálnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgálnice. — Roba solidna elegantna in ceno.
Plačila po dogovoru.

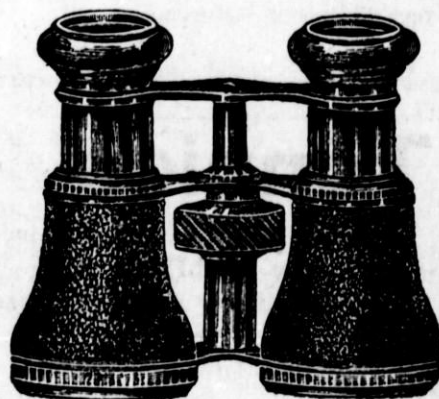

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Krepak deček

iz poštene hiše se takoj sprejme kot učenc v trgovino
z mešanim blagom E. Miklavčiča v Kranju. 160—1

M. Suttner, urar

v Kranju
priporoča svojo
izborna zalogo
vseh vrst
daljno-
gledov
po najnižjih
cenah.

140—7

Andrej Boncon

149-47 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE
in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, ki se izvršujejo
natančno po naročilu.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastonj in
frankovano.

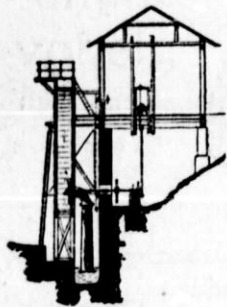
Mestna hranilnica

v Kranju
obrestuje hranilne vloge
po 4 odstotke
brez odbitka rentnega davka

5-16 katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog K 3,029.125-87. Stanje hipotečnih posojil K 1,921.647-17.

G. Tönnies

117-11

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost žage in vse
stroje za obdelovanje lesa.
Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vratilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne
križe, štedilnike i. t. d. 125-10

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Kadar pridete v Ljubljano

izvolite si ogledati

v Špitalski ulici št. 5

moj novo urejen, bogato založen **suknen oddelek**,
broječ blizu 1000 različnih vzorcev zadnjih novosti,
modni kamgarn in ševijot, lovsko sukno, dosking, trikot,
peruvijen i. t. d. — **Ostanke** prodajam po zelo znižani
ceni. — Postrežba strogo solidna. Vzorci na zahtevo
poštne prosto.

110 13

R. Miklauc.

Ljubljanska KREDITNA BANKA

Polnovplačani akcijski
kapital K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem,
prioritet, komunalnih obligacij,
srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu
žrebanju.

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne
papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-
ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje
vojaške ženitninske kavicije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija) 11-29

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne
knjižice proti ugodnim obrestim.
Vloženi denar obrestuje od dne
vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Loterijska srečka dne 1. avgusta t. l.
Gradec: 52 58 65 53 64

Otvoritev nove trgovine.

Uljudno naznanjam slavnemu p. n. občinstvu, da sem
z dnem 1. avgusta **otvoril v Kranju** nasproti prodaj-
jalnice g. Franca Crobatha

trgovino z mešanim blagom

na drobno in na debelo.

Ker mi je na tem, da vseskozi zadovoljim p. n.
odjemalce bodisi glede kakovosti blaga, bodisi glede raz-
nih cen, vsled tega upam, da bo cenjeno občinstvo upo-
števalo mojo dobro voljo ter moje prizadevanje ustrezati
z najboljšim in najfinejšim blagom podpiralo z najmnogo-
brojnejšim obiskom.

V prijetni nadi, da mi izkazujejo p. n. odjemalci svojo
naklonjenost, beležim

z odličnim spoštovanjem

163-1

E. Miklavčič, trgovec.

Železnato vino	LEKARJA Piccoli-ja v Ljubljani. Dobiva se v lekarnah	Edina zaloga na Kranjskem lekarna Piccoli «pri Angelu» Ljubljana dunajska cesta.
	krepča malokrvne, nervozne in slabotne osebe	

Politrška steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar GABRIEL
PICCOLI v Ljubljani točno, ako se mu pošlje
l. 161-45 znesek po poštne povzetju.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 144-6

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Posamezne številke „Gorenjca“

se prodajajo po 10 vin. v

Škofji Loki pri g. M. Žigonu, trafika na
glavnem trgu;
Radovljica pri g. Otonu Homannu, glavna
trafika.

154—3

Vabilo.

Tvrška Singer in drug, delniška družba za
šivalne stroje, napravi

**od 3. do 17. avgusta t. l. v mestni
ubožnici (Pungert) v Kranju**

brezplačni učni tečaj za umetno
vezenje

združen z

razstavo

modernega umetnega vezenja. — Vstop prost.
— Natančneje se zve z lepakov. — Za mnogo-
brojni obisk prosi

z velespoštovanjem

Singer in drug

delniška družba za šivalne stroje v Ljubljani,
sv. Petra cesta 4.

Posestvo

se prostovoljno proda pod ugodnimi pogoji. Obstoja iz 30 mernikov
posetve, iz hiše z 1 nadstropjem, dvema hlevoma, podi, dveh vrtov
ob deželni cesti. Hiša je pripravna za kako obrt kakor gostilno ali
prodajalno, stoji na lepem prostoru.

Več se izve pri lastniku J. Premuzarju v Cerkljah. 162—1

JANKO KOČMUT

trgovina galanterijskega in norim-
berškega blaga v Kranju

priporoča slavnemu občinstvu v mestu
kakor na deželi vse v to stroko spada-
joče blago po najnižji ceni, n. pr. otročje
vozičke, potovalne kovčge iz usnja in
platna, ročne kovčge, pletenice, košare
ter pisalniške potrebščine, moške čepice
i. t. d. Za mnogobrojni poset trgovine
proseč beležim

z odličnim spoštovanjem

145—8

Janko Kočmut.

Cene nizke, postrežba točna.

62—21

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom

„MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mi-
zarsko, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in
orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, vile, motike, sekire,
železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, vodne
žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katranovo lepko,
železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obijanje
stropov, vlite kotle, fine travne kose, kakor n. pr. z
znamko Ciril in Metod, katere imam le jaz v zalogi, potem srpe
in brgamaške osle,

Roman- in Portland-cement, traverze,
stare železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi
in vsakovrstno špecerijsko blago.

Zaloga svetlik!

Zaloga različnih barv!

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

je pričelo poslovati **dne 1. januarja 1903 v Kranju na glavnem trgu v hiši g. K. Floriana št. 194.**

Uraduje se vsak dan ob delavnikih od 9. do 12. ure dopoludne, ob ponedeljkih in smajnih dneh pa tudi popoldne od 2. do 4. ure.

Hranilne vloge se obrestujejo po

4 1/2 %

brez vsakega odbitka ter plačuje „Kreditno društvo“ rentni davek za vlagatelje iz svojega.

Obresti se računajo od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja. Nevzdignene obresti se prištevajo koncem leta kapitalu.

Posojila se dovoljujejo na osobni kredit, zastave in tudi na hipoteke proti primerni obrestni meri.

V upravnem svetu so:

Franco Krenner, podpredsednik.

Janko Majdič, predsednik.

Rudolf Kokalj, pisarniški ravnatelj.

Karol Jäger.

Josip Kovač.

Nadzorstvo:

Vinko Majdič.

Peter Mayr.

Dr. Valentin Štempihar.

Ciril Pirc.

Ivan Rakovec.

Plačaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krome, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krome, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši števil. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.